

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obo/34/2016
Identifikačné číslo spisu: 7011200848
Dátum vydania rozhodnutia: 29.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7011200848.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beaty Miničovej a členiek JUDr. Ivany Izakovičovej a Lubomíry Kúdelovej v spore žalobcov: 1/ A. O. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom ul. A. G. XXX/X, XXX XX B. nad P., 2/ H. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom ul. A. G. XXX/X, XXX XX B. nad P., 3/ E. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXXX/XX, XXX XX Y., 4/ H. R., nar. X.X.XXXX, bytom A. XXX/XX, XXX XX X., všetci zastúpení JUDr. Jurajom Birošom, advokátom, Rázusova 1, 040 01 Košice, proti žalovaným: 1/ JUDr. Jurajovi Gavalčinovi, Platanová 5, Košice, SKP úpadcu Miroslav Sobol' - SaS Slovensko, miesto podnikania: Krmanova 10, 040 01 Košice, IČO: 10 690 450, 2/ E. E., nar. XX.X.XXXX, bytom P. XXXX/X, XXX XX F., zastúpenému Mgr. Pavlom Horovčák, advokátom, Hroncova 3, 040 01 Košice, za účasti intervenienta na strane žalovaných: Ing. Miloša Pittnera, nar. 20.9.1976, bytom Sládkovičova 4, 968 01 Nová baňa, zastúpenému JUDr. Viktorom Šurkom, Advokátska kancelária, SNP 120, 965 01 Žiar nad Hronom, v konaní o vyslovenie neplatnosti uzavretých zmlúv, na odvolanie intervenienta na strane žalovaných a na odvolanie žalovaného 2/, proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 22. júna 2016, č. k. 1Cbi/2/2011-332, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 22. júna 2016, č. k. 1Cbi/2/2011-332, p o t v r d z u j e.
- II. Žalobcovia 1/ až 4/, m a j ú p r á v o n a náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach, ako súd prvej inštancie, napadnutým rozsudkom zo dňa 22.06.2016, č. k. 1Cbi/2/2011-332, prvým výrokom vyslovil, že Zmluva o poskytnutí peňažných prostriedkov uzavretá medzi Miroslavom Sobolom - SaS Slovensko, Krmanova 10, 040 01 Košice, IČO: 10 690 450, ako veriteľom a Ing. Františkom Váľom - VMV - VAL - MART, Alexandra Dubčeka 9/14, Žiar nad Hronom, IČO: 11 928 921, r.č. XXXXXX/XXX, H. Y., C. G. XXX/X, B. nad P., r.č. XXXXXX/XXX, E. Y., R. XX, Y., r.č. XXXXXX/XXX, H. R., A. XX, X., r.č. XXXXXX/XXX, ako dlžníkmi dňa 28.11.2001, je neplatná v čl. II., čl. III., čl. V. bode 6. Druhým výrokom, v prevyšujúcej časti ohľadom tejto zmluvy žalobu zamietol. Tretím výrokom vyslovil, že Zmluva o poskytnutí peňažných prostriedkov uzavretá medzi Miroslavom Sobolom - SaS Slovensko, Krmanova 10, 040 01 Košice, IČO: 10 690 450, ako

veriteľom a Ing. Františkom Váľom - VMV - VAL - MART, Alexandra Dubčeka 9/14, Žiar nad Hronom, IČO: 11 928 921, r.č. XXXXXX/XXX, H. Y., C. G. XXX/X, B. nad P., r.č. XXXXXX/XXX, ako dlžníkmi dňa 28.11.2001, je neplatná. Štvrtým výrokom vyslovil, že Zmluva o zabezpečení záväzku prevodom práva uzavretá medzi Miroslavom Soboľom - SaS Slovensko, Krmanova 10, 040 01 Košice, IČO: 10 690 450, ako veriteľom a Ing. Františkom Váľom, Alexandra Dubčeka 367/9, Žiar nad Hronom, r.č. XXXXXX/XXX, E. Y., R. XX, Y., r.č. XXXXXX/XXX, H. R., A. XX, X., r.č. XXXXXX/XXX, ako dlžníkmi dňa 28.11.2001, je neplatná. Piatym výrokom vyslovil, že Zmluva o zabezpečení záväzku prevodom práva uzavretá medzi Miroslavom Soboľom - SaS Slovensko, Krmanova 10, 040 01 Košice, IČO: 10 690 450, ako veriteľom a Ing. Františkom Váľom - VMV - VAL - MART, Alexandra Dubčeka 9/14, Žiar nad Hronom, IČO: 11 928 921, r.č. XXXXXX/XXX, ako dlžníkom dňa 28.11.2001, je neplatná. Šiestym výrokom vyslovil neplatnosť Zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva uzavretej medzi Miroslav Soboľ - SaS Slovensko, Krmanova 10, 040 01 Košice, IČO: 10 690 450, ako veriteľom a Ing. Františkom Váľom, Alexandra Dubčeka 367/9, Žiar nad Hronom, r.č. XXXXXX/XXX, E. Y., R. XX, Y., r.č. XXXXXX/XXX, H. Y., C. G. XXX/X, B. nad P., r.č. XXXXXX/XXX, ako dlžníkmi dňa 28.11.2001, je neplatná. Posledným výrokom rozhodol, že o trovách konania bude rozhodnuté po právoplatnosti vo veci samej.

2. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajský súd uviedol, že žalobcovia 1/ a 2/, žalobou doručenu krajskému súdu dňa 08.09.2008 žiadali, aby súd určil, že zmluvy uvedené vo výroku tohto rozsudku, sú neplatné. Žalobcovia 3/ a 4/, boli v čase podania žaloby vedľajšími účastníkmi (intervenientmi) na strane žalobcov. Uznesením zo dňa 11.6.2014, č. k. 1Cbi/2/2011-205, právoplatným dňa 19.08.2014, krajský súd pripustil pristúpenie A. H. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. 4, XXX XX X. baňa do konania ako vedľajšieho účastníka (intervenienta) na strane žalovaných. Uznesením zo dňa 29.1.2016, č. k. 1Cbi/2/2011-263, právoplatným dňa 8.3.2016, krajský súd pripustil vstup ďalších účastníkov do konania na strane žalobcu (doposiaľ v procesnom postavení vedľajších účastníkov), a to ako žalobcu 3/ E. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XX, Y. a žalobkyňu 4/ H. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, X..

3. Krajský súd v Košiciach zistil, že Miroslav Soboľ - SaS Slovensko, Krmanova 10, Košice, IČO: 10 690 450, ako veriteľ a O. Y., A. G. XXX/X, B. nad P., r.č. XXXXXX/XXX a H. Y., A. G. XXX/X, B. nad P., r.č. XXXXXX/XXX, uzavreli dňa 28.11.2001 zmluvu o poskytnutí finančných prostriedkov podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Predmetnou zmluvou sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkom spoločne a nerozdielne peňažné prostriedky vo výške 33.193,92 eur (1.000.000,- Sk) a to po prevzatí zmluvy s notársky overeným podpisom dlžníkov a po vystavení zmenky podľa čl. V.1. (článok I. bod 1, 2 uzavretej zmluvy). Ďalej bola uzavretá medzi veriteľom Miroslavom Soboľom - SaS Slovensko, Krmanova 10, 040 01 Košice, IČO: 10 690 450 a dlžníkmi Ing. Františkom Váľom - VMV - VAL - MART, A. Dubčeka 9/14, Žiar nad Hronom, IČO: 11 928 921, r.č. XXXXXX/XXX, H. Y., A. G. XXX/X, B. nad P., r.č. XXXXXX/XXX, E. Y., R. XX, Y., r.č. XXXXXX/XXX, H. R., A. XX, X., r.č. XXXXXX/XXX podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, zmluva o poskytnutí peňažných prostriedkov dňa 28.11.2001. Predmetnou zmluvou sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkom spoločne a nerozdielne peňažné prostriedky vo výške 33.193,92 eur (1.000.000,- Sk) a to po prevzatí zmluvy s notársky overeným podpisom dlžníkov a po vystavení zmenky podľa čl. V.1. (článok I. bod 1, 2 uzavretej zmluvy).

4. Splatnosť poskytnutých peňažných prostriedkov v zmluvách uvedených v bode 3 tohto rozhodnutia, bola dohodnutá nasledovne: Dlžníci sa zaviazali vrátiť spoločne a nerozdielne poskytnuté peňažné prostriedky vrátane dohodnutého úroku (článok II.) najneskôr do 28 kalendárnych dní od ich prevzatia (čl. II bod 1.). Dlžníci mohli jednostranne predĺžiť termín splatnosti o ďalších 28 kalendárnych dní, ak vyplatia pred uplynutím pôvodného termínu splatnosti prinajmenšom splatný úrok (2,9 % zo sumy poskytnutých peňažných prostriedkov), splátku istiny minimálne vo výške 663,88 eur (20.000,- Sk) a vystavia zmenku podľa článku V.1. s novým termínom splatnosti. Veriteľ mohol z dôvodov hodných osobitného zreteľa odoprieť súhlas s predĺžením termínu splatnosti (čl. II bod 2.). V bode 3. článku II. bolo dohodnuté, že s písomným súhlasom veriteľa je možné termín splatnosti predĺžiť aj po uplynutí pôvodného termínu splatnosti, avšak zásadne len po vyplatení splatného príslušenstva a vystavení zmenky podľa článku V.1. s novým termínom splatnosti. Nový termín splatnosti bol 28 kalendárnych

dni od vyplatenia príslušenstva a vystavenia zmenky. Deň predĺženia termínu splatnosti podľa bodov 2. a 3. sa na účely úročenia pohľadávky veriteľa považuje za opätovné prevzatie peňažných prostriedkov vo výške zostatku istiny (bod 4. daného článku). V čl. III. bode 5. dlžníci vyslovili súhlas, že prijaté peňažné prostriedky sa vždy započítajú na plnenie v tomto poradí: 1. príslušenstvo pohľadávky okrem úrokov (napr. zmluvná pokuta), 2. splatné úroky podľa poradia ich vzniku a 3. istina.

5. Úročenie poskytnutých peňažných prostriedkov v zmluvách uvedených v bode 3 tohto rozhodnutia, bolo upravené v článku III. nasledovne: Do dohodnutého termínu splatnosti (4 týždne od prevzatia peňažných prostriedkov) sa poskytnuté peňažné prostriedky úročia úrokom vo výške 2,9 % zo sumy poskytnutých peňažných prostriedkov za 28 kalendárnych dní (bod 1.); ak dlžníci nevrátia poskytnuté peňažné prostriedky v dohodnutom termíne splatnosti, zvyšuje sa úrok počas ďalších 28 kalendárnych dní týždenne o 2 % zo sumy peňažných prostriedkov, t. j. úrok je za obdobie osem týždňov od prevzatia 10,9 % zo zostatku istiny (bod 2.); po uplynutí 56 kalendárnych dní od prevzatia peňažných prostriedkov sa úrok zvyšuje o 0,2 % zo sumy poskytnutých peňažných prostriedkov za každý aj začatý deň omeškania až do úplného zániku záväzku (bod 3.). V záverečných ustanoveniach (článok V.) bolo dohodnuté (bod 1.), že dlžníci vystavia na veriteľa cudziu zmenku na sumu rovnajúcu sa zostatku istiny zvýšenú o úrok podľa článku III. bodu 1 splatnú v dohodnutý termín splatnosti (článok II.); zmenečníkom budú dlžníci. Podpisy dlžníkov na zmluvách boli overené Notárskym úradom v Žiari nad Hronom.

6. Ďalej krajský súd zistil, že Miroslav Sobol' - SaS Slovensko, Krmanova 10, Košice, IČO: 10 690 450, ako veriteľ a O. Y. a H. Y., ako dlžníci, uzavreli dňa 28.11.2001 zmluvu o zabezpečení záväzku prevodom práva podľa § 553 a nasl. Občianskeho zákonníka. Predmetná zmluva bola uzavretá za účelom zabezpečenia pohľadávky veriteľa (zmluvy o poskytnutí peňažných prostriedkov zo dňa 28.11.2001, na základe ktorej poskytol veriteľ dlžníkom spoločne a nerozdielne peňažné prostriedky vo výške 33.193,92 eur - 1.000.000,- Sk). Touto zmluvou previedli dlžníci na veriteľa vlastnícke právo k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. 2401, katastrálne územie Žiar nad Hronom: byt č. 14, na 1. poschodí dvojpodlažného obytného domu, na ulici A. Dubčeka 9/14, súpisné číslo 367, č. orientačné vchodu 9, na parcele č. 445 v podiele 1/1 spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu: 9402/133036 a na KN č. 445 - zastavaná plocha o výmere 549 m². Dlžníci boli vlastníkami daných nehnuteľností na základe Zmluvy o prevode vlastníctva bytu č. 613/14/99-405 zo dňa 20.10.1999 (článok II.).

7. Súd prvej inštancie rovnako uviedol, že zmluvou o zabezpečení záväzku prevodom práva, uzavretou medzi Miroslavom Sobolom - SaS Slovensko, Krmanova 10, Košice, IČO: 10 690 450 a A. O. Y., ako dlžníkom, uzavretou podľa § 553 a nasl. Občianskeho zákonníka, previedol dlžník na zabezpečenie pohľadávky veriteľa (zmluva o poskytnutí peňažných prostriedkov zo dňa 28.11.2001), vlastnícke právo k motorovému vozidlu Renault Laguna, výrobné číslo motora CO33485, výrobné číslo karosérie: VF1B56CKC12036418, ŠPZ: ZHC - 34 - 07.

8. Ďalej krajský súd taktiež zistil, že Miroslav Sobol' - SaS Slovensko, Krmanova 10, Košice, IČO: 10 690 450, ako veriteľ a A. O. Y., E. Y. a H. R., ako dlžníci uzavreli zmluvu o zabezpečení záväzku prevodom práva podľa § 553 a nasl. Občianskeho zákonníka, na zabezpečenie pohľadávky veriteľa (zmluva o poskytnutí peňažných prostriedkov zo dňa 28.11.2001), ktorou previedli vlastnícke právo k nasledovným nehnuteľnostiam: nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX a na LV č. XXX, kat. úz. Psiare: rodinný dom súp. č. XX, na parcele č. XX; parcela č. XX evidovaná na LV č. XXX ako parcela č. 176/4 pred mapovaním podľa geometrického plánu zo dňa 18.8.1993 (č. geometrického plánu 244-777-83/93); parcela č. 34, výmera 434 m², záhrada; parcela č. 35, výmera 283 m² - záhrada; parcela č. 36 výmera 937 m², záhrada. Vlastníkmi predmetných nehnuteľností boli dlžníci na základe uznesenia zo dňa 26.6.1995 evidovaného pod uznesením 10D 1542/93, Dnot 1222/93 - Z 2597/95 - VZ 7/96.

9. Zároveň prvoinštančný súd uviedol, že O. Válo vydal vlastnú zmenku v prospech Miroslava Sobola - SaS Slovensko, na zmenkovú sumu 34.156,54 eur (1.029.000,- Sk). Ako avalisti, predmetnú zmenku podpísali H. Y., B. Y., E. Y. a H. R.. Na základe predmetnej zmenky bol vydaný zmenkový platobný

rozkaz v prospech E. E., r.č. XXXXXX/XXXX, ktorým súd uložil osobám zviazaným zo zmenky zaplatiť E. E. zmenkovú sumu 34.156,54 eur (1.029.000,- Sk) so 6 % úrokom od 29.12.2001 do zaplataenia, zmenkovú odmenu vo výške 113,86 eur (3.430,- Sk) a trovy konania. Zmenkový platobný rozkaz sa stal právoplatným. Z oznámenia súdnej exekútorky JUDr. Evy Pálfyovej, Exekútorský úrad Šaľa vyplýva, že ku dňu 17.4.2008, bola v exekučnom konaní ohľadom vyššie uvedenej zmenky uhradená suma 34.451,04 eur (1.037.872,- Sk), pričom exekúcia prebieha do dňa rozhodnutia súdu prvej inštancie.

10. Z prehľadu platieb zo dňa 28.3.2008, je podľa krajského súdu nepochybné, že k tomu dňu bola (ešte úpadcovi) na predmetnej pôžičke zaplataená suma 6.719,11 eur - 202.420,- Sk (3.1.2002 962,62 eur - 29.000,- Sk, 19.2.2002 962,62 eur - 29.000,- Sk, 20.3.2002 962,62 eur - 29.000,- Sk, 25.3.2002 829,85 eur - 25.000,- Sk, 23.4.2002 962,62 eur - 29.000,- Sk, 26.8.2002 663,88 eur - 20.000,- Sk, 26.8.2002 962,62 eur - 29.000,- Sk, 31.5.2004 683,13 eur - 20.580,- Sk, 31.3.2004 943,37 eur - 28.420,- Sk).

11. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia, krajský súd poukázal na to, že pohľadávka úpadcu voči dlžníkom bola zmluvou o postúpení pohľadávky, uzavretou medzi úpadcom a žalovaným 2/ dňa 17.04.2002, postúpená na žalovaného 2/. Z výpisu z čiastočného listu vlastníctva č. 2401, je podľa krajského súdu zrejmé, že vlastníkom bytu špecifikovaného v bode 6 tohto rozhodnutia, bol ku dňu vyhotovenia tohto výpisu, t. j. ku dňu 19.02.2008, žalovaný 2/ (na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 17.04.2002). V čase rozhodovania krajského súdu, bol vlastníkom predmetného bytu E.. O. Y. (Notárska zápisnica N 62/2015, Nz 11321/2015 - Osvedčenie o vykonaní dobrovoľnej dražby zo dňa 2.4.2015, 2714/15 - pol 703/15). Zo znaleckého posudku Ing. Miroslava Hrica, vo veci stanovenia všeobecnej hodnoty bytu č. 14 v bytovom dome č.s. 367 na prvom poschodí na parc. KN XXX k.ú. B. nad P., vyplýva, že všeobecná hodnota bytu ku dňu 29.07.2008, bola znalcom určená na sumu 46.671,49 eur. Znaleckým posudkom Ing. Miroslava Hrica, vo veci ohodnotenia rodinného domu č. s. XX a pozemkov p.č. XX, XX/X, XX/X, 36 v obci P. L., k.ú. Psiare, bola stanovená všeobecná hodnota nehnuteľnosti na 43.152,09 eur.

12. Žalobcovia sa preto žalobou domáhali vyslovenia neplatnosti zmlúv o poskytnutí finančných prostriedkov a zmlúv o zabezpečovacích prevodoch práva. Súd prvej inštancie s poukazom na § 80 písm. c/ O. s. p. dospel k záveru, že žalobcovia majú naliehavý právny záujem na žiadaných určeníach.

13. V ďalšom sa konajúci súd zaoberal právnou kvalifikáciou uzavretých zmlúv o poskytnutí peňažných prostriedkov, označených ako zmluvy uzavreté podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, t. j. ako nepomenované zmluvy- Krajský súd dospel k záveru, že vyššie uvedené zmluvy, sú zmluvami o pôžičke podľa § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pre úplnosť krajský súd uviedol, že uzavreté zmluvy nie sú zmluvami o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, pretože veriteľ poskytol dlžníkom peňažné prostriedky bez toho, aby ho títo o to požiadali po uzavretí zmluvy, teda reálny charakter plnenia, keď veriteľ poskytol peňažné prostriedky hneď po podpise zmluvy (čo napokon bolo v zmluve aj dojednané), znemožňuje aplikáciu § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

14. Krajský súd v Košiciach po vykonanom dokazovaní uzavrel, že zmluva uvedená v treťom výroku napadnutého rozhodnutia, je absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka, keďže v tomto prípade k odovzdaniu peňažných prostriedkov reálne nedošlo. V prípade zmluvy uvedenej v prvom výroku napadnutého rozhodnutia, prvoinštančný súd konštatoval neplatnosť čl. II, čl. III a čl. V. bodu 6 zmluvy, podľa § 41 Občianskeho zákonníka, a to pre ich rozpor s dobrými mravmi.

15. Súd prvej inštancie ďalej v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že pohľadávka veriteľa bola zabezpečená tromi zmluvami o zabezpečovacom prevode práva, kde hodnota predmetov zabezpečenia niekoľkonásobne prevyšovala hodnotu zabezpečenej pohľadávky. Podľa krajského súdu je neprijateľné, aby dlžník, ktorému bola poskytnutá pôžička vo výške 33.193,92 eur (1.000.000,- Sk), v dôsledku zmlúv o zabezpečovacích prevodoch práva prišiel o byt, dom, auto a bol postihnutý exekúciou na základe právoplatného zmenkového platobného rozkazu. Súd vyslovil neplatnosť všetkých zmlúv o

zabezpečovacích prevodoch práva ako celku (nie iba vyššie uvedených jednotlivých ustanovení), pretože čiastočnú neplatnosť nie je možné vysloviť, ak sa dôvod neplatnosti týka podstatnej náležitosti právneho úkonu, v takomto prípade bude neplatný právny úkon ako celok. Výslovením absolútnej neplatnosti zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov v jej čl. II., čl. III., čl. V. bodu 6, podľa krajského súdu nemajú zmluvy o zabezpečovacích prevodoch práva svoje opodstatnenie, keďže z ich obsahu je zjavné, že podstatnú náležitosť - zabezpečiť záväzok, len simulujú.

16. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu, podali odvolanie intervenient na strane žalovaných a žalovaný 2/.

17. Intervenient na strane žalovaných, považuje napadnuté rozhodnutie za nesprávne a nezákonné, keďže krajský súd neoznačil správne strany sporu - žalobcu 3/ tak, ako je uvedený v žalobe. Zároveň, ak konajúci súd rozhodol, že sú neplatné v napadnutom rozsudku uvedené zmluvy, ktoré mali byť uzatvorené dňa 28.11.2001, je podľa intervenienta napadnuté rozhodnutie nesprávne, nakoľko jednotlivé zmluvy nie sú špecifikované spôsobom, ktorý by ich umožnil identifikovať, čím je napadnutý rozsudok nevykonateľný a nepreskúmateľný.

18. Pokiaľ žalobcovia v žalobe uvádzajú, že uzavreli zmluvy na základe tiesnivej situácie, intervenient na strane žalovaných má za to, že je toto tvrdenie nepravdivé, pričom žalobcovia pravdivosť tohto tvrdenia nijako nepreukázali a krajský súd v tomto smere nevykonával žiadne dokazovanie. Odvolateľ dodal, že ak žalobcovia boli schopní splácať mesačne viac ako 2,3 násobok priemernej mesačnej mzdy, pritom ďalšie prostriedky museli použiť na vlastnú obživu, podnikanie a pod., ich príjem ďaleko presahoval bežný zárobok a v žiadnom prípade nemohli byť v tiesni.

19. K námietkam žalobcov, voči spôsobu stanovenia výšky ceny za nehnuteľnosti, intervenient na strane žalovaných uviedol, že výška ceny bola stanovená súhlasnými prejavmi vôle žalobcov a ich osvedčenými podpismi na zmluve. Podľa odvolateľa, znalecký posudok nie je určujúcim faktorom pri určení ceny nehnuteľností, nakoľko rozhodujúcim faktorom pri určení ceny nehnuteľností je ponuka a ochota kupujúceho zaplatiť za nehnuteľnosť konkrétnu cenu. V tomto smere podľa odvolateľa krajský súd nevykonával žiadne dokazovanie a jeho odôvodnenie k určení ceny bytu, je nepodložené a nepreukázané. Odvolateľ dodal, že do súdneho spisu dokladá kópiu kúpnej zmluvy zo dňa 31.10.2003, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k bytu v k. ú. Žiar nad Hronom, o rozlohe podlahovej plochy 110 m², t. j. o 16 m² viac ako u bytu žalobcov, s tým, že uvedený byt nachádzajúci sa v najužšom centre mesta, na rozdiel od bytu žalobcov, bol predaný - kúpený za cenu 338.759,-Sk, t. j. za cenu o 61.241,-Sk nižšiu, ako bol ocenený byt žalobcov v zmluve, napriek tomu, že mal o 16,6 % vyššiu rozlohu a bol umiestnený v atraktívnejšom prostredí. Odvolateľ poukázal aj na obdobné byty, ktoré boli v rozhodnom čase predávané a dospel k záveru, že cena bytu žalobcov nebola podhodnotená, ako tvrdí krajský súd. Naopak cena bytu bola značne cca o 60 % i viac, nadhodnotená. Z akých poznatkov vychádzal krajský súd pri svojej úvahe a rozhodnutí, nie je podľa odvolateľa z napadnutého rozsudku, ani obsahu súdneho spisu, známe. Tvrdenie krajského súdu je podľa odvolateľa neodôvodnené a keďže sa jedná o jeden z najdôležitejších argumentov žalobcov, absencia preukázania pravdivosti tohto tvrdenia a absencia riadneho odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu, podľa odvolateľa predstavuje inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Zároveň odvolateľ poukázal na to, že pokiaľ žalobcovia uvádzajú, že znalec vykonal hodnotenie rodinného domu na úrovni roku 2001, je toto tvrdenie účelové, pretože zo znaleckého posudku č. 136-3/2008, strana 2 ods. 1, 2, 3 a 4 jednoznačne vyplýva, že predmetné nehnuteľnosti boli oceňované na cenovú úroveň roku 2008.

20. Ďalšou námietkou uvedenou v odvolaní intervenienta, je nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v otázke posúdenia existencie naliehavého právneho záujmu. Podľa odvolateľa, žalobcovia v žalobe vôbec neuvádzajú, že by u nich pretrvával stav právnej neistoty a už vôbec nie, že by to mal byť stav právnej neistoty predovšetkým v rozsahu plnenia žalobcov v prospech žalovaného 2/. Ak má byť dôvodom určenia neplatnosti zmlúv ich uzatvorenie v tiesni žalobcov a súčasne za nápadne nevýhodných podmienok, podľa odvolateľa sa musí existencia týchto dôvodov nespochybniteľne

preukázať, čo sa však nestalo. Rovnako nebol preukázaný ani rozpor s dobrými mravmi pri uzatváraní uvedených zmlúv. Odvolateľ má za to, že žalobcovia existenciu naliehavého právneho záujmu nepreukázali, napadnutým rozsudkom sa stav ich právnej neistoty neodstránil, ani nezmenšil.

21. K neplatnosti čl. II zmluvy o poskytnutí peňažných prostriedkov intervenient dodal, že bolo na vôli a rozhodnutí žalobcov, či jednostranne predĺžia za podmienok dohodnutých v zmluve termín splatnosti o ďalších 28 dní, nik ich k tomu rozhodnutiu nevyzýval ani nenútil. Zároveň nepovažuje odvolateľ za správne ani rozhodnutie súdu ohľadom čl. III predmetných zmlúv, v časti úrokov z omeškania. Úroky uvedené v uvedenom článku v bode 1, 2 a 3 boli žalobcami akceptované, bez akýchkoľvek výhrad. Žalobcovia si boli vedomí výšky úrokov, v čl. V. ods. 8 Zmluvy vyhlásili, že zmluve porozumeli, na znak súhlasu túto podpísali. Žiaden zo žalobcov netrpel takým poškodením zdravia, ktoré by ovplyvňovalo ich spôsobilosť posúdiť následky ich konania ani v čase uzatvárania jednotlivých zmlúv, ani v súčasnosti. Napokon podľa odvolateľa všetky zmluvy, ktorých určenia neplatnosti sa žalobcovia domáhajú, sú zmluvami, ktoré obsahujú vzájomné záväzky. Obsahujú synalagmatický prvok, ktorý musí byť obsiahnutý už v samotnej žalobe takým spôsobom, aby ho bolo možné pojať do výroku súdu v rozsudku. Pokiaľ žaloba takýto návrh neobsahuje, súd jej nemôže vyhovieť. Podľa § 560 Občianskeho zákonníka, ak si zo zmluvy majú účastníci plniť navzájom, môže sa domáhať splnenia záväzku len ten, kto sám splnil svoj záväzok skôr alebo je pripravený ho splniť. Odvolateľ je toho názoru, že s touto otázkou sa mal súd vyporiadať prednostne. Keďže žalobcovia v petite žaloby túto vzájomnú viazanosť reštitučných povinností účastníkov nevyjadrili a súd bol viazaný ich žalobným návrhom, podľa odvolateľa nemohla byť ich žaloba úspešná. Za daného skutkového stavu nebolo možné vyhovieť žalobe, ktorá nezodpovedala § 457 Občianskeho zákonníka a ani prekročiť žalobný návrh a rozhodnúť o vzájomnej povinnosti oboch účastníkov vrátiť si poskytnuté plnenia.

22. Za nesprávne a neodôvodnené považuje odvolateľ aj tvrdenie krajského súdu, že napadnuté zmluvy nemožno posudzovať podľa úpravy Obchodného práva. Zmluvy o poskytnutí peňažných prostriedkov boli uzatvorené v rámci podnikateľskej činnosti veriteľa Miroslav Sobol' - S a S Slovensko a v priamej súvislosti s podnikateľskou činnosťou žalobcu Ing. František Válo - VMV-VAL-MART, IČO: 11928921, r.č.: XXXXXX/XXX, miesto podnikania: A. Dubčeka 9/14, 965 01 Žiar nad Hronom. S odkazom na obsah zmlúv o poskytnutí peňažných prostriedkov, uvedený na prvej strane každej z nich, ako aj na čl. IV. ods. 1 uvedených zmlúv, zmluvné strany podriadili právne vzťahy vzniknuté z týchto zmlúv pod režim Obchodného zákonníka v súlade s 262 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka a s odkazom na § 263 Obchodného zákonníka. Takúto úpravu právnych vzťahov právny poriadok v tom čase dovoľoval. Strany sporu podľa odvolateľa, vôľu podriaďiť sa režimu Obchodného zákonníka dostatočne jasne a vážne vyjadrili, tak ako je uvedené v čl. V. ods. 8 týchto zmlúv.

23. Intervenient v závere svojho odvolania dodal, že nadobudol byt č. 14 v bytovom dome súp. č. XXX v k. ú. B. nad P. legálne, na základe riadnej kúpnej zmluvy, zaplatil kúpnu cenu a akékoľvek rozhodnutie, ktoré by ho negatívnym spôsobom postihlo, by bolo neodôvodneným zásahom do jeho vlastníckych práv. Nebol nijakým spôsobom zúčastnený na vzťahoch žalobcov a žalovaných a niet právneho dôvodu, na základe ktorého by mal znášať následky sporov tretích osôb. S ohľadom na uvedené skutočnosti, odvolateľ navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu zmenil tak, že žalobu zamietne. Voči žalobcom si odvolateľ uplatnil právo na náhradu trov konania.

24. Žalovaný 2/ v podanom odvolaní namieta, že samotné odôvodnenie napadnutého rozsudku nie je dostatočné, pokiaľ ide o základné otázky predmetného súdneho sporu (najmä pokiaľ ide o preukázanie naliehavého právneho záujmu žalobcov, ako aj právne posúdenie predmetných zmlúv). Rovnako podľa názoru žalovaného 2/, toto odôvodnenie nie je dostatočne jednoznačné a určité, čím sa odôvodnenie napadnutého rozhodnutia javí ako nepreskúmateľné. Za nesprávne a nedostatočne odôvodnené považuje žalovaný 2/ aj tvrdenie súdu prvej inštancie, že predmetné zmluvy nemožno posudzovať podľa úpravy Obchodného zákonníka, tak ako boli zmluvnými stranami dohodnuté, uzatvorené a podpísané. V otázke posúdenia existencie naliehavého právneho záujmu žalobcov, rovnako odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie podľa názoru žalovaného 2/ neobstojí, nakoľko nedáva odpoveď na základné aspekty preukázania existencie naliehavého právneho záujmu žalobcami.

25. V odvolaní žalovaný 2/ poukázal na skutočnosť, že žalobcovia 3/ a 4/, v procesnom postavení žalobcov, ani neboli vypočutí pred súdom prvej inštancie, a týmto procesným postupom súd prvej inštancie znemožnil žalovanému 2/, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva, a to právo klásť otázky a právo zaujať stanovisko k výpovedi žalobcov.

26. Obsah jednotlivých výrokov napadnutého rozsudku, jednotlivé zmluvy, ktoré súd prvej inštancie posúdil ako absolútne neplatné, nie sú podľa názoru žalovaného 2/ špecifikované takým spôsobom, ktorý by umožnil ich nepochybnú identifikáciu.

27. Rovnako ako intervenient, aj žalovaný 2/ v odvolaní zdôraznil, že žalobcovia nepreukázali, že predmetné zmluvy uzatvorili v tiesnivej situácii. Podľa názoru žalovaného 2/, nebol preukázaný ani rozpor s dobrými mravmi pri uzatváraní uvedených predmetných zmlúv. Dodal, že súd je žalobou viazaný a nemal by opomenúť preukázanie pravdivosti žalobcami uvádzaných tvrdení.

28. V ostatnom žalovaný 2/ uvádza totožné odvolacie dôvody ako intervenient a žiada, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si žalovaný 2/ uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

29. Intervenient vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného 2/ zdôraznil, že napadnutým rozhodnutím bolo zasiahnuté do jeho práv, pričom podľa jeho názoru v tomto prípade prichádza do úvahy iba zmena napadnutého rozhodnutia tak, že odvolací súd žalobu zamietne.

30. K odvolaniu intervenienta a žalovaného 2/, žalobcovia v 1/ až 4/ vo svojom vyjadrení uviedli, že rozsudok súdu prvej inštancie považujú za vecne a právne správny, skutkovo a právne dostatočne odôvodnený a súd prvej inštancie svoje rozhodnutie ústavne komfortným spôsobom odôvodnil.

31. Žalobcovia k námietke odvolateľov ohľadom existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení dodali, že žalovaný 2/ vedie voči ním exekučné konanie, vymáha pohľadávku v exekučnom konaní, pričom predmetná exekúcia prebieha aj v súčasnosti. Z uvedeného je teda nepochybné, že právna neistota žalobcov 1/ až 4/, v rozsahu ich plnenia v prospech žalovaného 2/, naďalej trvá.

32. K námietke žalovaného 2/ o upretí jeho práv klásť otázky žalobcom 3/ a 4/, žalobcovia uviedli, že títo boli vypočutí na pojednávaní dňa 03.06.2015, na ktorom sa zúčastnil aj právny zástupca žalovaného 2/.

33. Vo svojom vyjadrení k podaným odvolaniam, žalobcovia ďalej uviedli, že všetky zmluvy o poskytnutí peňažných prostriedkov, ktoré boli uzavreté, nie je možné právne kvalifikovať ako nepomenované zmluvy uzavreté podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Tento záver súdu prvej inštancie je dostatočne a zrozumiteľne vysvetlený. Nie je správny právny názor odvolateľov, že všetky zmluvy, ktorých určenia neplatnosti sa žalobcovia domáhajú, sú zmluvami, ktoré obsahujú vzájomné záväzky, čím obsahujú synalagmatický prvok, ktorý musí byť obsiahnutý už v samotnej žalobe takým spôsobom, aby ho bolo možné pojať do výroku súdu.

34. Žalobcovia zdôraznili, že zmluva o poskytnutí peňažných prostriedkov je neplatná len v článku II, článku III, článku V bod 6 a v prevyšujúcej časti ohľadom tejto zmluvy súd žalobu zamietol. Z uvedeného teda vyplýva, že táto zmluva o poskytnutí peňažných prostriedkov, nie je neplatná ako celok a žalovaný 2/, má právo domáhať sa vrátenia pôžičky a úrokov z omeškania, ale len v zákonnej výške.

35. S odôvodnením napadnutého rozhodnutia sa žalobcovia stotožnili aj v časti, týkajúcej sa absolútnej neplatnosti zmlúv o zabezpečení záväzku prevodom práva aj pre rozpor s dobrými mravmi, vzhľadom na nepomer zabezpečovanej pohľadávky a predmet zabezpečenia najmä pokiaľ sa týka stanovenia predajnej ceny nehnuteľnosti - bytu a rodinného domu.

36. Žalobcovia preto navrhujú, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo všetkých výrokoch ako vecne správne. Žalobcovia si uplatnili nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

37. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“) [§ 470 ods. 1, 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.), oprávnenými osobami proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie, bez nariadenia pojednávania, viazaný rozsahom odvolaní, odvolacími dôvodmi a zisteným skutkovým stavom súdom prvej inštancie (§ 379, § 380 ods. 1, § 383 C. s. p.), prejednal odvolania a dospel k záveru, že odvolania intervenienta na strane žalovaných a žalovaného 2/, nie sú opodstatnené.

38. Predmetom odvolacieho prieskumu je námietka odvolateľov, týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia ohľadom preukázania existencie naliehavého právneho záujmu žalobcov na požadovanom určení a určenia charakteru uzavretých zmlúv o poskytnutí peňažných prostriedkov, ktoré zmluvy by mali byť uzavreté podľa Obchodného zákonníka so synalagmatickým prvkom. Podľa odvolateľov je zároveň nepreskúmateľné a ničom nepodložené aj odôvodnenie prvoinštančného súdu v časti uzatvorenia zmlúv v rozpore s dobrými mravmi a v tiesnivej situácii žalobcov. Odvolacia námietka sa dotýka aj určenia, resp. stanovenia hodnoty ceny bytu, rodinného domu. Napokon je napadnuté rozhodnutie podľa odvolateľov nevykonateľné z formálnych dôvodov, keďže žalovaný 3/ je zle označený a jednotlivé zmluvy nie sú špecifikované spôsobom, ktorý by ich umožnil jednoznačne identifikovať.

39. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukázal na § 80 písm. c/ O. s. p. a na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že naliehavý právny záujem žalobcov na žiadaných určeníach, je daný existenciou aktuálneho stavu právnej objektívnej neistoty, ktorým je ohrozenie ich právneho postavenia. A to predovšetkým neistoty v rozsahu plnenia žalobcov v prospech žalovaného 2/, na ktorého bola pohľadávka žalovaného 1/, postúpená.

40. Krajský súd v odôvodnení v súvislosti s právnou kvalifikáciou uzavretých zmlúv o poskytnutí peňažných prostriedkov zdôraznil, že právna úprava poskytuje účastníkom širokú zmluvnú voľnosť, keď umožňuje v rámci uplatnenia princípu bezformálnosti zmlúv, uzatvárať aj zmluvy nepomenované, t. j. zmluvy ktoré nezodpovedajú jednotlivým typom zmlúv ustanovených zákonom. Pri určovaní zmluvného typu, nie je rozhodujúce označenie zmluvy, ale jej samotný obsah, t. j. to, aké daná zmluva obsahuje podstatné náležitosti. Len vtedy, ak neobsahuje podstatné náležitosti žiadneho typu zmluvy upravenej zákonom, možno danú zmluvu označiť za inomínatnu. Preto nie je rozhodujúce, ako bola zmluva pomenovaná a ani prehlásenie, že je uzatvorená podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, pretože rozhodujúcimi pre posúdenie zmluvného typu sú náležitosti zmluvy. S poukazom na § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka prvoinštančný súd dospel k záveru, že zmluvy o poskytnutí peňažných prostriedkov, sú zmluvami o pôžičke, pretože veriteľ sa zaviazal poskytnúť dlžníkom spoločne a nerozdielne sumu 33.193,92 eur - 1.000.000,- Sk (čl. I bod 1.), dlžníci sa tieto zaviazali vrátiť v lehotách upravených v čl. II. Zároveň súd prvej inštancie vysvetlil, prečo dotknuté zmluvy nemožno považovať za zmluvy o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

41. Po vykonanom dokazovaní Krajský súd v Košiciach uzavrel, že zmluva uvedená v prvom výroku napadnutého rozhodnutia je neplatná v čl. II, čl. III a čl. V. bodu 6 zmluvy, podľa § 39 v spojení s § 41 Občianskeho zákonníka, a to pre ich rozpor s dobrými mravmi. Článok II. tejto zmluvy upravujúci splatnosť, je podľa krajského súdu v rozpore s dobrými mravmi, pretože je článok koncipovaný výslovne jednostranne v neprospech žalobcov. Dohodnutú dobu splatnosti, krajský súd vyhodnotil ako zjavne nevýhodnú, koncipovanú s cieľom navyšovať úročenie poskytnutých peňažných prostriedkov. Zjavne nevýhodný je aj bod 2. predmetného článku, ktorý umožňuje jednostranne predĺžiť termín splatnosti o ďalších 28 kalendárnych dní, avšak len za predpokladu, že dlžníci uhradia splátku istiny vo výške najmenej 663,88 eur (20.000,- Sk); splatný úrok t. j. 2,9% teda sumu 962,62 eur (29.000,- Sk) a vystavia zmenku s novým termínom splatnosti a aj za splnenia týchto podmienok môže veriteľ odoprieť

s predĺžením termínu splatnosti súhlas. V rozpore s dobrými mravmi, je podľa krajského súdu aj článok III. dotknutej zmluvy, upravujúci úročenie poskytnutých peňažných prostriedkov. Súd prvej inštancie mal za to, že dojednané úroky odporujú uznávaným pravidlám správania, mravným zásadám a pravidlám slušnosti, a to najmä s prihliadnutím na skutočnosť, že obvyklé úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov, boli v roku 2001 cca 9,2 % ročne. Vzhľadom na to, že dohodnutá výška úrokov (72,2 % ročne), výrazne (takmer 7x), presahuje obvyklú úrokovú mieru, konajúci súd vyvodil právny záver, že ide o také dojednanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Napokon v rozpore s dobrými mravmi, je aj čl. V. bod 6 predmetnej zmluvy, ktorý bod umožňuje veriteľovi kedykoľvek, bez udania dôvodu, zmluvu vypovedať (bez zmluvne dohodnutej výpovede danej dlžníkmi). Takéto dojednanie podľa krajského súdu spôsobuje značnú nerovnováhu zmluvných strán a jednoznačne zvýhodňuje veriteľa.

42. V prípade zmluvy uvedenej v treťom výroku napadnutého rozhodnutia, prvoinštančný súd konštatoval jej absolútnu neplatnosť v celom rozsahu podľa § 39 Občianskeho zákonníka, keďže v tomto prípade k odovzdaniu peňažných prostriedkov reálne nedošlo.

43. Krajský súd v Košiciach k zmluvám o zabezpečovacom prevode práva uviedol, že tieto súd posudzoval podľa právnej úpravy Občianskeho zákonníka platného a účinného ku dňu ich uzavretia, t. j. 28.11.2001. Obe zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva k nehnuteľnostiam (bytu a spoluvlastníckemu podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach, ako aj nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX a XXX, k. ú. Psiare), obsahovali v čl. V bode 6, dojednanie oprávňujúce veriteľa vypratať svojpomocne predmet nájmu, čo konajúci súd vyhodnotil za dojednanie v rozpore so zákonom, keďže ochranu vlastníckeho práva upravuje § 126 Občianskeho zákonníka. Rovnako obe uvedené zmluvy obsahujú v čl. IX stanovenie ceny zabezpečených nehnuteľností, ktorých hodnota bola určená pracovníčkou úpadcu, ako človekom bez potrebného vzdelania v danom smere, a to v rozpore so všeobecnou hodnotou bytu 46.471,49 eur a ostatných nehnuteľností vo výške 43.152,09 eur, ktorá všeobecná hodnota bola stanovená znaleckým posudkom Ing. Miroslava Hrica. Takto stanovené ceny vyhodnotil krajský súd za absolútne neplatné, pre rozpor s dobrými mravmi s ohľadom na nepomer zabezpečovanej pohľadávky a predmetu zabezpečenia. Všetky tri zmluvy o zabezpečení záväzku podľa zistenia krajského súdu obsahovali ďalej aj čl. VIII, ktorý obsahoval dojednanie, že ak nedôjde k splneniu záväzku podľa zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov, stáva sa veriteľ definitívne vlastníkom predmetu zabezpečenia, ktoré dojednanie je z tohto dôvodu absolútne neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Prvoinštančný súd preto dospel k záveru, že všetky zmluvy o zabezpečovacích prevodoch práva, bolo potrebné vyhlásiť za absolútne neplatné v celom rozsahu, a to nielen kvôli uvedeným zisteniam, avšak aj z dôvodu, že sa akcesoricky vzťahujú na zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov, ktoré boli vyslovené za absolútne neplatné v celku, resp. v jej čl. II., čl. III., čl. V. bode 6.

44. Odvolací súd sa s vyššie uvedenými závermi súdu prvej inštancie o preukázaní existencie naliehavého právneho záujmu žalobcov na požadovanom určení, právnej kvalifikácii uzavretých zmlúv o poskytnutí peňažných prostriedkov ako zmlúv o pôžičkách a konštatovaní ich absolútnej neplatnosti spolu s neplatnosťou zmlúv o zabezpečovacích prevodoch práva, ako aj s dôvodmi uvedenými v týchto záveroch a argumentoch súdu prvej inštancie, stotožňuje v celom rozsahu. S poukazom na § 387 ods. 2 C. s. p., odvolací súd nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem, obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré závery vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie všetkých výrokov napadnutého rozsudku. Najvyšší súd Slovenskej republiky mal z predloženého spisového materiálu za preukázané, že skutkový stav bol súdom prvej inštancie náležite zistený, správne právne posúdený a dostatočne odôvodnený. Odvolací súd zároveň dodáva, že pre vyslovenie absolútnej neplatnosti zmlúv podľa § 39 Občianskeho zákonníka, je irelevantné, podľa akého zákonníka sa vzťahy obsiahnuté v zmluvách spravujú, pretože inštitút neplatnosti zmlúv ako právnych úkonov, je zakotvený v Občianskom zákonníku aj pre zmluvy, ktoré by inak mohli byť uzatvorené podľa Obchodného zákonníka. Pre úplnosť odvolací súd poznamenáva, že nebolo zo strany súdu prvej inštancie potrebné vykonať dokazovanie k uzatvoreniu zmlúv v tiesni, pretože konajúci súd pri svojom rozhodovaní posudzoval žalobou napadnuté zmluvy z iných právnych dôvodov, a to ich neplatnosti pre

rozpor so zákonom a dobrými mravmi. K odvolacej námietke ohľadne synalagmatického charakteru napadnutých zmlúv, odvolací súd poznamenáva, že v prípade výrokov upravujúcich protiplnenie, je potrebné viesť súdne konanie na základe žaloby na plnenie, a nie žaloby na určenie, ako je tomu v tomto prípade.

45. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, a to aj v časti týkajúcej sa stanovenia všeobecnej hodnoty zabezpečovaných nehnuteľností, odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že hodnotu dotknutých nehnuteľností prvoinštančný súd odvodil zo znaleckých posudkov vypracovaných Ing. Miroslavom Hricom. Takto zistené všeobecné hodnoty zabezpečovaných nehnuteľností, vychádzajú zo zistení odborne spôsobilej osoby, keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie záviselo od posúdenia skutočností, na ktoré bolo treba vedecké poznatky. Uvedený postup súdu prvej inštancie nemožno považovať za taký, ktorým by bola odvolateľom prípadne ostatným stranám sporu, spôsobená ujma spočívajúca v porušení práva na spravodlivý proces. Odvolacej námietke, ktorou sa konajúci súd nemal riadiť pri určení všeobecnej hodnoty zabezpečených nehnuteľností znaleckým posudkom, ale súhlasnými prejavmi zmluvných strán, preto nemožno prisvedčiť. V tejto súvislosti intervenient vo svojom odvolaní k samotnej cene bytu uviedol a zároveň do súdneho spisu doložil kópiu kúpnej zmluvy zo dňa 31.10.2003, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k bytu v k. ú. Žiar nad Hronom, o rozlohe podlahovej plochy 110 m², t. j. o 16 m² viac ako u bytu žalobcov s tým, že tento byt sa nachádza v najužšom centre mesta na rozdiel od bytu žalobcov, pričom tento byt bol predávaný za cenu 338.759,- Sk, t. j. za cenu o 61.241,- Sk nižšiu, ako bol ocenený byt žalobcov. Na preukázanie jeho tvrdenia o skutočnej hodnote zabezpečeného bytu, intervenient poukázal aj na predaje ďalších bytov v období rokov 2001 až 2004, v totožnej lokalite alebo obdobnej veľkosti v centre mesta Žiar nad Hronom. Odvolací súd k takto doloženému dôkazu v odvolacom konaní zdôrazňuje, že zákon pripúšťa nové skutočnosti alebo dôkazy v odvolacom konaní, iba v obmedzenom rozsahu. Ide o úpravu obsiahnutú v Občianskom súdnom poriadku (§ 205a O. s. p.), ktorá úprava bola prebratá aj do Civilného sporového poriadku (§ 366 C. s. p.). Strana sporu preto zásadne nemôže uplatniť v odvolacom konaní tie dôkazy a skutočnosti, ktoré mohla uplatniť, ale neurobila tak v základnom konaní pred súdom prvej inštancie. Napokon súd prvej inštancie v zmysle poučenia podľa § 120 ods. 4 O. s. p. (§ 182 C. s. p.), vedie strany sporu k tomu, aby sa pred ním vykonali všetky navrhnuté dôkazy potrebné na preukázanie sporných, právne závažných a významných skutkových tvrdení. Z dôvodu, že v prípade kúpnej zmluvy zo dňa 31.10.2003, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k bytu v k. ú. Žiar nad Hronom, o rozlohe podlahovej plochy 110 m², ide o nový dôkaz predložený intervenientom a v prípade ďalších bytov o nové skutočnosti, na ktoré po poučení súdom, nebolo možné v odvolacom konaní prihliadať, sa odvolací súd predmetným dôkazom, ako aj ďalšími skutočnosťami zaoberať nemohol. Rovnaké závery platia aj pre námietku intervenienta na strane žalovaných, že dotknutú nehnuteľnosť nadobudol v dobrej viere, s dôrazom na skutočnosť, že takúto námietku neuplatnil v konaní pred súdom prvej inštancie.

46. K ostatnej námietke odvolateľov, týkajúcej sa zlého označenia žalovaného 3/ tak, ako bol uvedený v žalobe, ako aj nevykonateľnosti napadnutých výrokov súdu prvej inštancie, z dôvodu nedostatočnej identifikácie zmlúv, odvolací súd uvádza nasledovné. Uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29.01.2016, č. k. 1Cbi/2/2011-263, právoplatným dňa 08.03.2016, krajský súd pripustil vstup ďalších účastníkov do konania na strane žalobcu (dovtedy v procesnom postavení vedľajších účastníkov), a to, ako žalobcu 3/ E. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XX, Y a žalobkyňu 4/ H. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, X.. Takto identifikované strany sporu boli označené aj v napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie, ktorý pri ich označení vychádzal zo svojho právoplatného uznesenia o ich pribratí do konania. K nedostatočnej identifikácii zmlúv uvedených v napadnutých výrokoch rozhodnutia krajského súdu, čím je podľa odvolateľov napadnuté rozhodnutie nevykonateľné, odvolací súd dodáva, že vo výrokoch napadnutého rozsudku, sú jednotlivé zmluvy, ktoré boli predmetom žaloby, dostatočne identifikované ich označením a zmluvnými stranami, ktoré ich uzavreli s uvedením dátumu, kedy došlo k ich uzavretiu. Obe takto uvedené námietky, týkajúce sa formálnych nedostatkov napadnutého rozsudku, sú preto nedôvodné a odvolací súd sa s takýmito výhradami nemohol stotožniť.

47. Odvolací súd napokon vyhodnotil ako neopodstatnenú aj osobitnú námietku žalovaného 2/, že

žalobcovia 3/ a 4/, v procesnom postavení žalobcov, neboli vypočutí pred súdom prvej inštancie, čím súd prvej inštancie znemožnil, aby žalovaný 2/ uskutočňoval jemu patriace procesné práva, a to právo klásť otázky a právo zaujať stanovisko k výpovedi týchto žalobcov. Odvolací súd zo spisu zistil, že tieto strany sporu boli v postavení vedľajších účastníkov na strane žalobcov (intervenientov), vypočutí na pojednávaní dňa 03.06.2015, ktorého pojednávania sa zúčastnil aj právny zástupca žalovaného 2/. Opätovné vypočutie vedľajších účastníkov na strane žalobcov v procesnom postavení žalobcov 3/ a 4/, preto nebolo potrebné najmä z hľadiska účelnosti a hospodárnosti konania. Právny zástupca žalovaného 2/ na tomto pojednávaní mohol uplatniť všetky procesné práva a klásť týmto stranám sporu otázky, prípadne k ich výpovediam zaujať stanovisko.

48. Odvolací súd preto vyhodnotil odvolacie dôvody intervenienta na strane žalovaných a žalovaného 2/, ako nedôvodné. S poukazom na to, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový a právny stav, z ktorého vyvodil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie riadne odôvodnil, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a ods. 2 C. s. p., potvrdil.

49. O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 262 a § 255 ods. 1 C. s. p. Úspešnými stranami v odvolacom konaní boli žalobcovia, ktorým vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania.

50. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.). Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.). Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval

v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1). Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.). Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.). Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.